

TBS-KLINIEK Info-avond voor omwonenden trekt slecht vier belangstellenden

Begrijpen wat achter de tralies gebeurt

IRIS VAN DEN BOOM

Wie kijkt nou aan tegen wie? Utrechter Fred Wondergem kan het niet beter verwoorden. Buren ben je niet alleen. Hij woont in een van de 48 nieuwbouwhuizen in het project pal naast de toekomstige tbs-kliniek FPC 2Landen. Zijn wens: begrijpen wat er achter de tralies aan de Gansstraat gebeurt.

UTRECHT

Aan die wens kwam de 2Landen deze week tegemoet, tijdens een informatieavond voor omwonenden. De groep bleek zo klein dat de vier buurtbewoners zowel de directeur en de hoofdbehandelaar als een sociotherapeut en een groepsleider persoonlijk tot hun beschikking hadden voor vragen.

„Die tralies vind ik niet zo prettig om tegenaan te kijken, blijven die?” wil Marlotte 't Hoen weten. „Alleen rond kerst hangen er gezellige lampjes; dan denk ik extra aan de mensen die daar binnen zitten.”

De tralies blijven inderdaad. FPC 2Landen is nou eenmaal een tbs-inrichting, die onder de strenge regeling van Justitie valt. Maar er zijn belangrijke verschillen met andere tbs-inrichtingen in Nederland, legt psychiater-manager Amy Besamusca-Ekelschot meteen maar uit. Zo gaat de 2Landen bijvoorbeeld nauw samenwerken met deskundigen van ggz-instelling Altrecht. Die hebben veel kennis over de begeleiding van mensen met een psychische stoornis als ze terug zijn in de maatschappij. De tbs'ers worden in de kliniek behandeld om die stoornis de baas te kunnen. Maar het leven buiten is en blijft anders. „Het is de bedoeling dat zo nodig patiënten na

hun ontslag worden overgedragen aan Altrecht of een andere ggz-instelling voor verdere behandeling en begeleiding op de weg terug in de maatschappij,” aldus Besamusca-Ekelschot.

Directeur Jacques Lucieer benadrukt dat de tbs'ers zoveel mogelijk als patiënt worden benaderd. „De cellen heten bij ons gewoon kamers. De meesten hebben een celstraf uitgezeten, dus die vergelding is achter de rug. Hier vindt de behandeling plaats.”

Ook de veiligheid is bij 2Landen op een andere manier geregeld dan in gevangnissen en veel andere tbs-klinieken. „Een patiënt die onbetrouwbaar is, zetten we niet door beveiligers meteen achter de deur,” zegt Besamusca-Ekelschot. „We proberen iemand 'los' te praten. Erachter te komen wat er aan de hand is. Anders kan een tbs'er ook niet leren van zijn eigen gedrag.”

„Maar hoe zit het met onze veiligheid?” wil een van de omwonenden weten. „Als ik soms een politiehelikopter zie cirkelen boven het Pieter Baan Centrum, ben ik wel bang.”

Gewoon het nummer op de website van de kliniek bellen, is het devies. Dat is dag en nacht bereikbaar. Uitleg krijgen over wat er aan de hand is, geeft vaak al het veiligheidsgevoel terug. Bovendien wordt er maar nauwelijks ontsnapt uit tbs-klinieken en wie er onverhoopt tussenuit knijpt tijdens proefverlof, doet dat meestal niet vlakbij de kliniek.

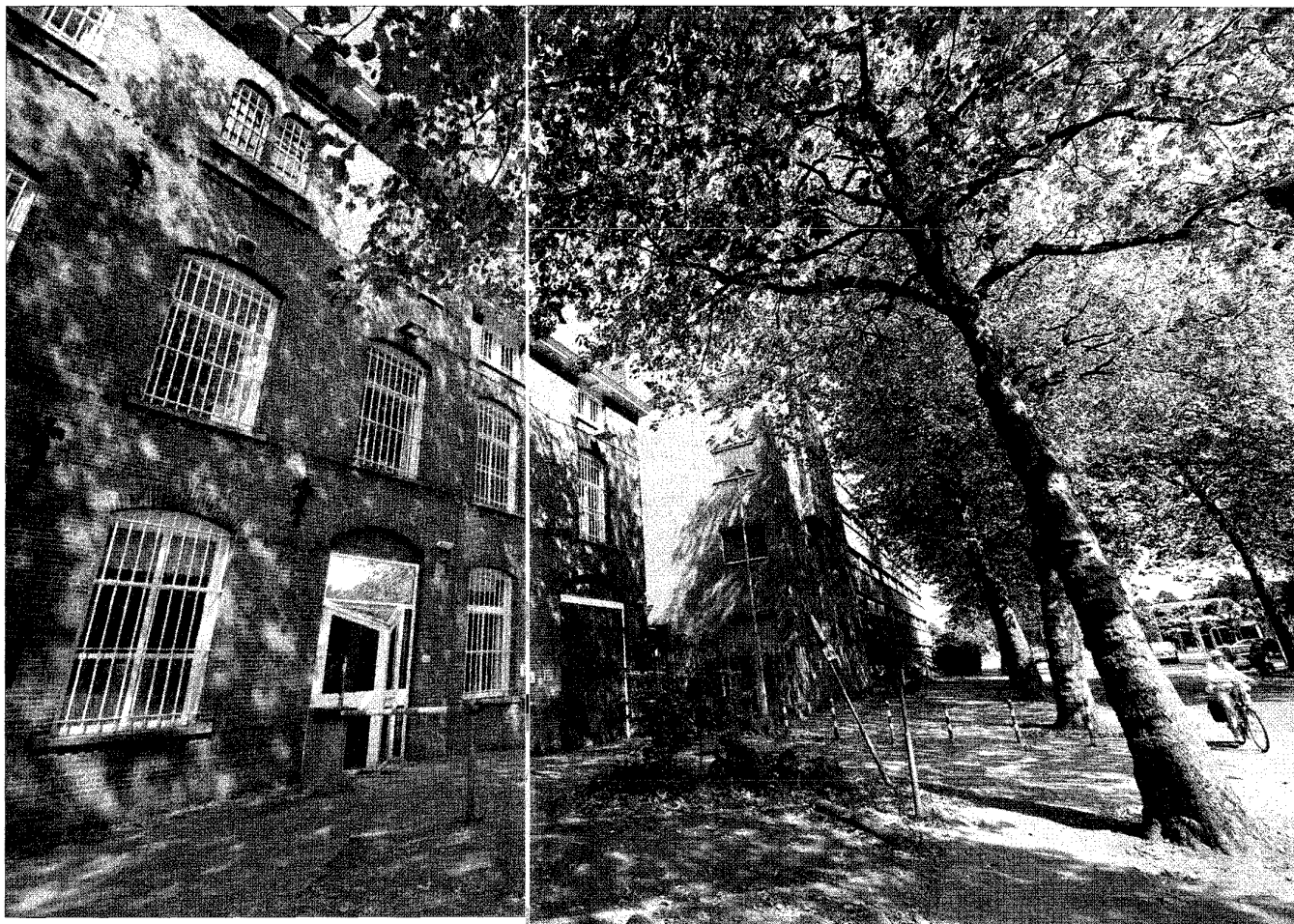
REAGEREN?
Wilt u reageren? Schrijf dan naar Lezers-

redactie AD Utrechts Nieuwsblad,
postbus 500, 3990 DM Houten of mail
naar irvan@reageren@ad.nl

Tot nu toe

- Het pand aan de Gansstraat waar de nieuwe tbs-kliniek FPC 2Landen komt werd in 1895 gebouwd als huis van bewaring en deed jarenlang dienst als vrouwengevangenis.
- In 1952 kreeg de inrichting een bestemming als selectiekliniek voor tbs'ers (dat heette toen nog tbr).
- In 1988 veranderde de naam van Dr. F.S. Meijersinstituut in Dr. F.S. Meijerskliniek en werd daarmee een volwaardige tbs-inrichting.
- Na de fusie met de Amsterdamse tbs-kliniek de Singel veranderde in 2003 de naam in FlevoFuture, dat vervolgens in 2006 Oostvaarderskliniek ging heten.
- In 2008 is de Oostvaarderskliniek verhuisd naar de nieuwbouw in Almere.
- Op dit moment wordt er gewerkt aan de nieuwe tbs-kliniek FPC 2Landen. Verwachte ingebruikneming is 1 augustus 2009.

De nieuwe tbs-kliniek FPC 2Landen wordt gevestigd in het gebouw van de voormalige tbs-inrichting Oostvaarderskliniek aan de Gansstraat 164. Die instelling verhuisde vorig jaar naar Almere. FOTO MARNIX SCHMIDT

Wat is het?

Altrecht al binnen de muren betrokken bij behandeling tbs'ers

FPC 2Landen aan de Gansstraat in Utrecht is een van de drie Nederlandse tbs-klinieken die volgens een nieuwe aanpak gaat werken.

Tot tbs veroordeelde criminelen worden in deze klinieken behandeld door forensische psychiaters en psychologen in samenwerking met deskundigen uit de geestelijke gezondheidszorg.

In Utrecht zijn dat hulpverleners van Altrecht.

De samenwerking moet leiden tot een kortere opname van de tbs'ers en tot een betere begeleiding bij hun terugkeer in de maatschappij.

Sommige tbs'ers hebben na hun

ontslag een leven lang begeleiding nodig van de ggz. Het is dan nuttig dat Altrecht al betrokken is bij de behandeling binnen de muren.

Ook tijdens de behandeling is kennisuitwisseling nuttig. „Iemand die onder invloed van drugs een delict pleegde, kan zich in de tbs-kliniek heel anders gedragen, omdat hij daar geen drugs mag gebruiken. Dan lijkt er niets aan de hand, maar buiten kan dat heel anders zijn. Het is dus goed om de kennis van buiten in huis halen,” aldus directeur Lucieer eerder in deze krant. In de kliniek kunnen veertig ex-gedetineerden met een persoonlijkheidsstoornis gedwongen worden behan-

deld. Ook is er plek voor vijftien patiënten met een lichte verstandelijke beperking.

Rechters leggen tbs op aan criminelen die een geestelijke stoornis hebben en daardoor (gedeeltelijk) niet verantwoordelijk kunnen worden gehouden voor hun delict. Bijvoorbeeld vanwege stemmen in het hoofd. Het gaat vaak om psychiatrische patiënten. Tbs wordt meestal opgelegd in combinatie met een celstraf. Wie volledig ontoerekeningsvatbaar is, krijgt enkel tbs.

Rechters geven vooral tbs bij zware delicten als moord en doodslag en gewelddadige verkrachting.